

Примљено 30. 7. 2021.

Број/прилог 46

Pravni fakulteta Univerziteta UNION u Beograd

Senatu Univerziteta UNION u Beogradu

Komisija za ocenu i odbranu doktorske disertacije kandidata Katarine Petrović pod nazivom "Zabranu telesnog kažnjavanja kao metoda vaspitanja dece", imenovana odlukom Senata Univerziteta UNION broj: A 198-01/21 od 27.07.2021. godine, u sastavu prof. dr Nebojša Šarkić, prof. dr Milena Trgovčević-Prokić, i doc. dr Zoran Vavan, pošto je pregledala doktorsku disertaciju, podnosi sledeć

IZVEŠTAJ

Osnovni podaci o disertaciji

Doktorska disertacija kandidata Katarine Petrović pod nazivom ZABRANA TELESNOG KAŽNJAVANJA KAO METODA VASPITAVANJA DECE štampana je u uobičajnom formatu sa 297 stranica.

Disertacija ima pet osnovnih delova koji su metodološki razvrstani prema važećim standardima za doktorsku disertaciju. Prvi deo predstavlja uvodni deo u kome kandidat uvodi čitaoca u osnove materije koje obrađuje. Telesno kažnjavanje kao metod vaspitanja dece kandidat je obradila u drugom delu a potom sledi deo u kome se tretira dete kao pasivni subjekt zaštite u odnosu na zaštitu njegovog telesnog integriteta. U četvrtom delu, kandidat daje bogat uporedno-pravni prikaz. Zabranu telesnog kažnjavanja i prava deteta u Republici Srbiji obrađena su u petom delu. Potom, sledi zaključno razmatranje i prilično bogata literatura iz ove oblasti.

Kratak prikaz sadrzine rada

Kandidat se opredelila za temu o zabrani telesnog kažnjavanja kao metoda vaspitanja dece. U toku same izrade došlo je do određenih evoluiranja pa je konceptualno težište bačeno na pojam zabrane telesnog kažnjavanja u odnosu na prvobitnu konцепцију o „protivpravnosti telesnog kažnjavanja“.

U ovom delu kandidat postavlja pravilan predmet izučavanja te daje teorijski okvir i razloge proučavanja ove teme. Takođe kandidat daje prikaz opštih metoda koji su korišćeni u samom radu.

U drugom delu, kandidat analizira modele vaspitanja dece. Kvalitetno i precizno uočava i pravi razliku između tradicionalnih modela porodičnog vaspitanja te disciplinovanja dece u odnosu na savremene metode sa primerima dobre prakse i naravno loših primera telesnog kažnjavanja.

U ovom delu kandidat analizira i shvatanja neophodnosti disciplinovanja deteta uz metod telesnog kažnjavanja. Takođe, pravi komparaciju sa nasiljem u porodici te direktnim posledicama i posrednim posledicama opšteg nasilja u porodici i telesnog kažnjavanja deteta.

Deo treći posvećen je detetu kao subjektu zaštite. Pored istorijskog prikaza ovih odnosa kandidat uspešno analizira pojmove odrastanja u tradicionalnoj porodici u odnosu na savremena gledišta. Potom, sledi zakonska definicija deteta te detaljna analiza prava deteta u kontekstu opštih ljudski prava kao i pojedinačnih prava.

U okviru ovog dela kandidat razrađuje i pitanje pojma porodice u međunarodnom pravu. Tu su obrađeni posebni segmenti telesnog nasilja, njegove rasprostranjenosti, nasilja i nasilničkog ponašanja u porodici, vršnjačkog nasilja i sl. Kandidat obrađuje i međunarodne okvire i standarde iz Konvencije o pravima deteta, relevantnih dokumenata Saveta Evrope, te Komiteta Ujedinjenih Nacija za prava deteta.

Po našem mišljenju, najznačajniji deo čitave disertacije je deo četvrti. U njemu kandidat daje uporedno-pravna rešenja u čak 21 zemlji, a potom još 8 zemalja iz okruženja. Ovaj komparativni metod daje izuzetan kvalitet radu i omogućuje donošenje pravilnih zaključaka na osnovu tako bogate uporedno-pravne analize.

Peti deo posvećen je normativnom supstratu Republike Srbije. On analizira propise u R. Srbiji koji se odnose na zabranu telesnog kažnjavanja.

U zaključnom razmatranju kandidat pravilno zaokružuje svoju osnovnu tezu o razlici između normativnog i stvarnog. Kandidat daje i predloge određenih rešenja kako bi se moglo doći do boljeg zakonodavstva u Republici Srbiji.

MIŠLJENJE

Doktorska disertacija kandidata Petrović Katarine, po mišljenju Komisije, predstavlja potpuno nov, originalan i samostalan naučni rad. Kandidat je u izradi teze valjano postavila osnovnu naučnu hipotezu, o štetnosti telesnog kažnjavanja dece, koju kasnije metodološki razvija i razrađuje do kraja. Ovo čini na kvalitetan način analizom međunarodnih, ali i domaćih propisa.

U strukturalnom smislu reči, teza sadrži sve uobičajene delove koji su neophodni za jedan naučni rad. Kandidat pravilno metodološki pristupa u naučnom istraživanju i analizi. Komisija je mišljenja da je kandidat valjano koristila sve naučne metode kao što su: istorijski metod, posebno komparativni metod, normativni metod, socijološki metod i dr. Pored toga rad je potkrepljen solidnom naučnom aparaturom. Kandidat dobro koristi i pravnu literaturu iz ove oblasti a izvori istraživanja su korektno navedeni i potpuni.

Kandidat je dala i svoje mišljenje o aktuelnoj praksi sa kritičkim osvrtom na analizu rada državnih organa o oblasti zaštite prava deteta.

Komisija je koristila i proveru autetičnosti teze uz pomoć „antiplag programa“ Pravnog fakulteta Univerziteta u Beogradu.

Zaključak i predlog

Na osnovu svega izloženog u ovom izveštaju, Komisija smatra da rad kandidata Katarine Petrović pod nazivom ZABRANA TELESNOG KAŽNJAVANJA KAO METODA VASPITAVANJA DECE u svemu ispunjava uslove koji se po Zakonu i aktima Univerziteta UNION u Beogradu

zahtevaju za izradu doktorske disertacije. Rad je naučno potkovan i podoban za javnu odbranu. Komisija predlaže Senatu Univerziteta UNION u Beogradu da prihvati izveštaj Komisije budući da doktorska disertacija kandidata Katarine Petrović ispunjava sve uslove za javnu odbranu.

U Beogradu, 30. jula 2021. godine

ČLANOVI KOMISIJE:

Prof. dr Nebojša Šarkić

Prof. dr Milena Trgovčević Prokić

Doc. dr Zoran Vavan